

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**NACRT ZAKONA
O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE
ZA 2005. GODINU**

Zagreb, 10. studenoga 2004.

**NACRT ZAKONA
O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2005. GODINU**

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju prihodi, primici, rashodi i izdaci Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2005. godinu (u daljnjem tekstu: Proračun) i njegovo izvršavanje, opseg zaduživanja i jamstava države, upravljanje javnim dugom te financijskom i nefinancijskom imovinom, poticajne mjere u gospodarstvu, korištenje namjenskih prihoda i primitaka, odgoda primjene propisa, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, pojedine ovlasti Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada), predsjednika Vlade, Ministarstva financija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) i ministra financija u izvršavanju Proračuna, kazne za neispunjavanje obveza te druga pitanja u izvršavanju Proračuna.

II. IZVRŠAVANJE PRORAČUNA

1. Upravljanje приходima i rashodima

Članak 2.

Sredstva se u Proračunu osiguravaju proračunskim korisnicima (u daljnjem tekstu: korisnici), koji su u njegovu Posebnom dijelu određeni za nositelje sredstava raspoređenih po vrstama rashoda i izdataka.

Članak 3.

(1) Financijske planove korisnika utvrđuje Državna riznica – Sektor za pripremu državnog proračuna i dostavlja ih Državnoj riznici – Sektoru za izvršavanje državnog proračuna, koji utvrđuje mjesečnu dodjelu sredstava.

(2) Mjesečne dodjele utvrđuju se najkasnije deset radnih dana prije početka razdoblja na koje se odnose.

(3) Na temelju mjesečne dodjele korisnik obavlja korekciju mjesečnoga financijskog plana najkasnije do 20. u mjesecu za sljedeći mjesec, a Državna riznica – Sektor za izvršavanje državnog proračuna dužan je plan odobriti do 25. u mjesecu.

(4) Ako korisnik Državnoj riznici ne dostavi mjesečni financijski plan usklađen s dodjelom, ne smije izvršavati obveze za sljedeći mjesec.

(5) Tijekom mjeseca može se izvršiti naknadna dodjela samo na temelju posebnog zahtjeva koji odobrava Državna riznica.

(6) Manje dodijeljena sredstva u odnosu na financijski plan za tekući mjesec korisnik raspoređuje u sredstva dodjele za sljedeće mjesece.

(7) Za rashode i izdatke za koje je prethodno ugovorena obveza koja dopijeva u ovoj proračunskoj godini mora se izvršiti rezervacija sredstava prema datumu dospijeca tih obveza.

2. Trošenje proračunskih sredstava

Članak 4.

(1) Korisnici su dužni izvijestiti Ministarstvo u kojoj su banci otvorili račun iz članka 62. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 96/03.).

(2) Radi održavanja tekuće likvidnosti na temelju naloga ministra financija mogu se povlačiti sredstva s računa korisnika.

Članak 5.

(1) U Proračunu planirana su sredstva Proračunske zalihe u svoti od 332.900.000,00 kuna.

(2) O korištenju sredstava proračunske zalihe odlučuje Vlada.

(3) Predsjednik Vlade može raspolagati sredstvima proračunske zalihe do pojedinačne svote od 500.000,00 kuna.

(4) Ministar financija može raspolagati sredstvima proračunske zalihe do pojedinačne svote od 100.000,00 kuna.

(5) Neurošena sredstva iz ovoga članka korisnik je dužan vratiti u proračunsku zalihu.

Članak 6.

(1) U skladu s odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, br. 199/03, 30/04 i 136/04), a u vezi sa člankom 48. Zakona o proračunu raspoređuju se sredstva na korisnike ili u tekuću zalihu proračuna, a odluke o raspoređivanju objavljuju se u »Narodnim novinama«.

(2) Odluku iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada.

Članak 7.

(1) Devizna sredstva koja ostvare korisnici obavljanjem usluga uplaćuju se na poseban devizni račun Proračuna.

(2) Devizni račun iz stavka 1. ovoga članka koristi Ministarstvo, a ostali korisnici mogu imati devizni račun jedino na temelju prethodne suglasnosti Ministarstva.

(3) Sredstva na deviznom računu iz stavka 1. ovoga članka koriste se za plaćanje planiranih proračunskih rashoda i izdataka.

Članak 8.

(1) Pogrešno ili više uplaćeni prihodi u Proračun vraćaju se uplatiteljima na teret tih prihoda. Rješenje o tome donosi Ministarstvo.

(2) Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka rješenje o povratu sudskih pristojbi izvršit će nadležna ispostava područnog ureda Porezne uprave na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište osobe koja zahtijeva vraćanje.

Članak 9.

(1) Radi pravodobnog obračunavanja i doznačivanja proračunskih sredstava u 2005. godini za plaće i druge rashode, korisnici koji se financiraju iz Proračuna obvezni su nadležnom ministarstvu dostaviti rješenje o zasnivanju i o prestanku radnog odnosa zaposlenika.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka korisnici su obvezni dostaviti u roku osam dana od dana zasnivanja ili prestanka radnog odnosa.

Članak 10.

Sredstva za ostala materijalna prava isplaćivat će se korisnicima prema kolektivnim ugovorima i sporazumima u visini i opsegu utvrđenima između Vlade i sindikata u dijelu za koji ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 11.

Ovlašćuje se Vlada da donosi odluke o visini dnevnice za službena putovanja u zemlji i inozemstvu, o visini naknada za terenski dodatak i za korištenje osobnog automobila u službene svrhe, te o visini naknade za odvojeni život od obitelji, i to korisnika i drugih pravnih i fizičkih osoba kojima se ti izdaci isplaćuju iz proračunskih sredstava ili sredstava dobivenih kredita.

Članak 12.

(1) Ovlašćuje se Vlada da može izdati suglasnosti za zaduživanje jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave koja je u financijskom izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2004. (Obrazac: PR-RAS) iskazala prihode poslovanja u koloni 7 pod oznakom AOP 001 veće od iznosa rashoda poslovanja iskazanih u koloni 7 pod oznakom AOP 113.

(2) Ovlašćuje se Vlada da može izdati suglasnosti za zaduživanje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, najviše do 2% ukupno ostvarenih prihoda poslovanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazanih u financijskom izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2004. (Obrazac: PR-RAS u koloni 7 pod oznakom AOP 001).

(3) Odredbe stavka 2. ovoga članka ne odnose se na:

1. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima je Vlada izdala suglasnosti do 31. prosinca 2004., a nisu korištene u 2004. godini,

2. jedinice lokalne samouprave na područjima posebne državne skrbi,

3. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje ostvaruju kreditna sredstva za nabavu nefinancijske imovine iz sredstava Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske i Fonda za razvoj i zapošljavanje.

(4) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 3. točke 1. ovoga članka ne mogu povećavati visinu planiranih primitaka od zaduživanja (račun 84 iz Računskog plana proračuna) već objavljenu u planu proračuna za 2005. godinu u skladu sa člankom 32. Zakona o proračunu.

Članak 13.

(1) Doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje koji su uplaćeni za osiguranike prema članku 23. Zakona o obnovi i razvoju Grada Vukovara (Narodne novine, br. 44/01.), vratit će se poslodavcima sa sjedištem, odnosno s prebivalištem na području Grada Vukovara, Iloka te Lovasa i Tovarnika na teret tih doprinosa.

(2) Poslodavci iz stavka 1. ovoga članka zahtjev za povrat doprinosa podnose Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: zavodi).

(3) Sredstva za povrat posebnog doprinosa za ozljede na radu i profesionalne bolesti iz članka 71. stavka 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 94/01., 88/02., 14/02. i 117/03.) vratit će se obveznicima uplate doprinosa na osnovi rješenja Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Članak 14.

(1) Korisnicima su osigurana sredstva za obvezno osiguranje iz članka 75. točke 2., 3. i 4. Zakona o osiguranju (Narodne novine, br. 90/94., 20/97. i 46/97. – pročišćeni tekst, 116/99. i 111/02.).

(2) U Proračunu su osigurana sredstva za osiguranje službenika, namještenika i dužnosnika od posljedica nesretnog slučaja.

(3) Sredstva za nadoknadu štete na neosiguranoj imovini (poslovne zgrade, uređaji, instalacije, oprema i dr.) osigurana su u Proračunu prema stavku 1. ovoga članka, a doznačivat će se korisnicima na njihov zahtjev.

Članak 15.

(1) U Proračunu su osigurana sredstva za ostvarivanje prava iz osnovnoga zdravstvenog osiguranja iz članka 68. stavka 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju, a koja obuhvaćaju:

1. naknadu plaće za vrijeme korištenja roditeljnog dopusta do jedne godine života djeteta, roditeljnog dopusta do dvije godine života djeteta za blizance, trojke, četvorke, odnosno više djece jednake dobi, roditeljnog dopusta iz članka 58. stavka 9. Zakona o radu, posvojiteljskog dopusta, prava na rad u skraćenom radnom vremenu do jedne, odnosno dvije godine života djeteta iz članka 59. stavka 1. Zakona o radu te prava na rad u skraćenom radnom vremenu do tri godine života djeteta iz članka 59. stavka 3. Zakona o radu,

2. naknadu plaće za vrijeme korištenja dopusta iz članka 57. Zakona o radu,

3. naknadu plaće za korištenje stanke za dojenje djeteta iz članka 60. Zakona o radu,

3.a naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad iz članka 23. točke 12. Zakona o zdravstvenom osiguranju,

4. mjere povećane zdravstvene skrbi o osobama starijim od 65 godina života te o djeci do navršene 18. godine života,

5. zdravstveno prosvjeđivanje,

6. liječenje po posebnim propisima,

7. hitnu pomoć na državnim cestama,

8. razliku u troškovima zdravstvene zaštite izazvane većim odstupanjem u organiziranju zdravstvene zaštite od propisanih normativa zbog demografskih karakteristika (otoci, gustoća naseljenosti),

9. osobe čije je prebivalište nepoznato,

10. osigurane osobe iz članka 10. Zakona o zdravstvenom osiguranju,

11. osigurane osobe iz članka 58. Zakona o zdravstvenom osiguranju,

12. međunarodne obveze u oblasti zdravstvenog osiguranja,

13. osiguranike iz članka 5. točke 13. – 22. Zakona o zdravstvenom osiguranju,

14. osigurane osobe iz članka 12. i 13. Zakona o zdravstvenom osiguranju.

(2) U Proračunu se osiguravaju sredstva za obveze iz članka 68. stavka 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju za razliku do pune vrijednosti opsega prava na zdravstvenu zaštitu iz osnovnoga zdravstvenog osiguranja iz članka 17. Zakona o zdravstvenom osiguranju, za osigurane osobe iz članka 5. točke 13. – 22., članka 12., za osigurane osobe iz članka 10. i 58. Zakona o zdravstvenom osiguranju i za osigurane osobe kojima je priznat status hrvatskoga ratnoga vojnog invalida prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji kao i za osigurane osobe kojima je priznato svojstvo ratnoga vojnog invalida, mirnodopskoga vojnog invalida i civilnog invalida rata prema Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata.

Članak 16.

U Proračunu su osigurana sredstva za obveze iz članka 3. i 7. Zakona o zdravstvenoj zaštiti stranaca (Narodne novine, br. 114/97.) i iz članka 37. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Narodne novine, br. 94/01., 122/02. i 17/04.).

Članak 17.

(1) U Proračunu su utvrđena sredstva za naknade i druga primanja na temelju posebnih propisa.

(2) Osnovica za obračun naknada i drugih primanja iz stavka 1. ovoga članka iznosi 3.326,00 kuna.

Članak 18.

(1) Naknada plaće za vrijeme korištenja roditeljnog dopusta od šest mjeseci do jedne godine djetetova života, posvojiteljskog dopusta i skraćenoga radnog vremena do jedne godine djetetova života iznosi od 1.600,00 kuna do najviše 2.500,00 kuna, za rad u punom radnom vremenu, ovisno o visini naknade plaće koja je korisniku u skladu sa člankom 37. Zakona o zdravstvenom osiguranju utvrđena za vrijeme korištenja obveznoga roditeljnog dopusta.

(2) Naknadu plaće za vrijeme korištenja roditeljnog dopusta od jedne do tri godine djetetova života, roditeljnog dopusta iz članka 58. stavka 9.

Zakona o radu, posvojiteljskog dopusta, skraćenoga radnog vremena od jedne do tri godine djetetova života iz članka 59. stavka 1. i 3. Zakona o radu, dopusta iz članka 57. Zakona o radu, te novčana naknada za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta nezaposlene majke, majke na redovnom školovanju, majke korisnice mirovine, odnosno majke korisnice invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad, iznosi 1.600,00 kuna.

(3) Svota iz stavka 2. ovoga članka je osnovica za obračun naknade plaće za vrijeme stanke za dojenje djeteta iz članka 60. Zakona o radu.

(4) Naknada za opremu novorođenog djeteta iznosi 1.360,00 kuna.

Članak 19.

Sredstva koja su Proračunom osigurana za pomoć udrugama čija je djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku raspoređivat će se u skladu s Odlukom o mjerilima za određivanje udruga čija je djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku i financijskoj potpori udrugama iz sredstava državnog proračuna (Narodne novine, br. 86/98.).

III. UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM I DUGOVIMA

1. Upravljanje državnom imovinom

Članak 20.

(1) Korisnik koji stekne nekretninu obavezan je u roku 30 dana od dana njezina stjecanja podnijeti zahtjev Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Državno odvjetništvo) da podnese prijedlog za upis nekretnine u zemljišne knjige, s potrebnom dokumentacijom.

(2) Državno odvjetništvo sastavit će zemljišnoknjižni prijedlog, koji će podnijeti nadležnom sudu radi upisa nekretnine u zemljišne knjige.

Članak 21.

Državno odvjetništvo podnosi zemljišnoknjižni prijedlog za upis nekretnine iz članka 72. stavka 2. Zakona o proračunu ako je Vlada dala suglasnost u skladu sa člankom 72. stavkom 2. Zakona o proračunu.

Članak 22.

Prihodi od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima s računa Proračuna prihod su Proračuna.

Članak 23.

(1) Kada se sredstva Proračuna koriste za sanaciju, dokapitalizaciju ili kao udio u sredstvima pravne osobe, Republika Hrvatska postaje vlasnikom u tim pravnim osobama razmjerno uloženim sredstvima.

(2) Imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka upisuje njezin korisnik u svoju evidenciju, a pravna osoba upisuje Republiku Hrvatsku kao vlasnika razmjernog dijela kapitala.

(3) Evidenciju o imovini i vlasničkim dijelovima iz stavka 1. i 2. ovoga članka vode korisnici Proračuna i Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom, a podatke o tome dostavljaju Ministarstvu radi upisa imovine u vlasništvu Republike Hrvatske u Glavnu knjigu Državne riznice.

2. Zaduživanje i tekuće otplate

Članak 24.

(1) Ovlašćuje se Vlada da može uzeti zajam na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala do ukupne svote 12.164,616.099,00 kuna, koja je iskazana u računu financiranja Proračuna.

(2) Ovlašćuje se Vlada da može u svoje ime i za svoj račun uzeti zajam na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala do ukupne svote 3,200.000.000,00 kuna, iskazane u financijskom planu Hrvatskih autocesta d.o.o., Zagreb i Hrvatskih cesta d.o.o., Zagreb.

(3) Zaduženje iz stavka 2. Vladi predlaže Ministarstvo ako procijeni da je njime moguće ostvariti povoljnije uvjete zaduživanja od onih koje bi kao dužnik ostvarile Hrvatske autoceste d.o.o., Zagreb i Hrvatske ceste d.o.o., Zagreb.

(4) Ministarstvo će ugovorom s Hrvatskim autocestama d.o.o., Zagreb i Hrvatskim cestama d.o.o., Zagreb utvrditi korištenje sredstava zajma i međusobna prava i obveze iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Tekuće otplate glavnice državnoga duga, iskazane u Računu financiranja Proračuna za 2005. godinu u svoti 12.050,011.490,00 kuna, te pripadajuće kamate imaju u izvršavanju Proračuna prednost pred svim ostalim izdacima.

3. Upravljanje državnim dugom

Članak 25.

U 2005. godini ukupan državni dug može iznositi najviše 51% od ukupnog bruto domaćeg proizvoda u 2005. godini.

Članak 26.

Mjenice kojima se na teret Proračuna stvaraju obveze može izdavati samo ministar financija.

4. Državna jamstva

Članak 27.

(1) Ovlašćuje se Vlada da u ime Republike Hrvatske iznimno može davati financijska i činidbena jamstva na prijedlog Ministarstva.

(2) Godišnja vrijednost novih financijskih jamstava za 2005. godinu iznosi 4.000.000.000,00 kuna.

(3) Pri ocjeni zahtjeva za davanjem državnog jamstva uzimat će se u obzir:

- potpora kapitalnim ulaganjima u razvitak kojima se poboljšavaju opći uvjeti gospodarskog djelovanja i koji utječu na izvozni učinak,
- poslovanje bez gubitaka,
- gospodarska stabilnost i važnost u regionalnom razvitku,
- jamstvo se može dati isključivo pravnoj osobi.

(4) Davanje jamstva uvjetovat će se osiguranjem naplate na temelju zaloga imovine tražitelja kredita koje će u ime Republike Hrvatske izvršiti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, odnosno drugim instrumentima osiguranja.

(5) Jamstvo koje, sukladno Zakonu, odobrava Vlada može biti u obliku posebnog dokumenta ili ugovora o jamstvu.

(6) Jamstvo se može mijenjati ili dopunjavati samo uz suglasnost Vlade.

(7) Činidbena državna jamstva iz stavka 1. ovoga članka, koja su u pravilu vezana za okončanje posla, mogu se davati na temelju primljenih predujmova u novcu ili imovini za gradnju brodova do njihove isporuke, nabavu zrakoplova na temelju dugoročnog ugovora o zakupu te za infrastrukturne projekte (promet i veze, energetika, zaštita okoliša) koji se izvode na osnovi koncesija ili zajedničkih ulaganja.

(8) Tražitelj jamstva i kreditor, putem pisma namjere, dužni su dobiti prethodnu suglasnost od Ministarstva.

(9) Temeljem suglasnosti tražitelj će dokumentirani zahtjev uputiti matičnom ministarstvu, koje je dužno ocijeniti:

- razvojni program,
- bonitet tražitelja,

- ocjenu stanja zaduženosti,
- efekte novog zaduženja na mogućnost razvoja i likvidnosti,
- dati svoje mišljenje i opredjeljenje o jamstvu.

(10) Ministarstva koja su nadležna za tražitelja jamstva dužna su u roku trideset dana od dana podnošenja zahtjeva uputiti prijedlog i svoje mišljenje Ministarstvu.

(11) Ministarstvo, uz procjenu kreditnih uvjeta banaka davatelja kredita, obvezno je Vladi Republike Hrvatske uputiti svoje mišljenje najkasnije u roku četrdeset dana od prijedloga matičnog ministarstva.

(12) Za dana financijska jamstva zaračunava se provizija od 0,5 posto njegove vrijednosti.

(13) Provizija se naplaćuje prije uručenja jamstva naslovniku. Provizija je prihod Proračuna.

(14) Za državna jamstva koja se aktiviraju Ministarstvo može banci ili drugoj financijskoj organizaciji ovlaštenoj za platni promet dati nalog za blokadu računa dužnika radi izmirenja duga.

(15) Potraživanja Ministarstva, na temelju utvrđenih obveza dužnika, imaju isti prioritet u izvršavanju kao i nalozi za druge oblike javnih davanja u odnosu na sve ostale naloge po obvezama dužnika, njegova pravnog slijednika ili solidarnog jamca.

(16) Radi naplate duga s osnove jamstava, Ministarstvo može uz suglasnost Vlade s dužnikom sklopiti ugovor o obročnoj otplati duga.

(17) Vlada može iznimno odobriti jamstvo za zaduženje određenog korisnika vezano za provedbu prioritarnog programa/projekta koji ima značenje za regionalnu gospodarsku stabilnost, uz ublažavanje gospodarske nerazvijenosti određenog područja, uklanjanje ratnih šteta, obnovu ili hitnu obnovu od posljedica elementarnih nepogoda.

(18) Jamčevna zaliha za financijska državna jamstva u Proračunu iznosi 400.000.000,00 kuna.

(19) Ako zbog neizvršenja kreditnih obveza jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave bude aktivirano državno jamstvo, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može izvršavati samo neophodne rashode (minimalne plaće za zaposlene, doprinose, minimalne rashode za materijal i usluge).

Članak 28.

Pravna osoba u većinskom ili neizravnom državnom vlasništvu sklapa kreditne poslove s inozemstvom ili daje jamstva na osnovi suglasnosti Vlade, ako vrijednost posla ili jamstvo prelazi iznos od 7.500.000,00 kuna.

IV. POTICAJNE MJERE U GOSPODARSTVU

Članak 29.

Za temeljni kapital, subvenciju kamata i udio u kreditima Hrvatske banke za obnovu i razvitak u 2005. godini osigurava se 600.000.000,00 kuna.

Članak 30.

(1) Nadležna ministarstva utvrdit će godišnji Akcijski plan korištenja državnih potpora. Planom se usklađuju planirana sredstva s pravima korisnika na temelju važećih propisa i ugovora. Plan se utvrđuje najkasnije 30. dan po donošenju Proračuna, a provodi ga nadležno ministarstvo. Primjerak se dostavlja Ministarstvu i Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja.

(2) Planom se utvrđuju sredstva, mjere i kriteriji namjene, kao i mjere za nenamjensko korištenje, odnosno neispunjavanje obveza i ugovora, koje se podupiru potporama.

(3) Akcijski plan razrađuje se i prema proračunskoj dinamici povlačenja sredstava. U slučaju značajnijih promjena uvjeta poslovanja, akcijski plan može se promijeniti, te u roku osam dana dostaviti Ministarstvu.

(4) Nadležno ministarstvo može obustaviti državne potpore korisnicima za koje utvrdi da nisu ispunjavale obveze za proteklu godinu prema državi, ili su nenamjenski koristili sredstva potpore.

Članak 31.

(1) Plaćeni porez na dodanu vrijednost po računima za nabavu opreme u 2005. godini za obavljanje vatrogasne djelatnosti, vratit će se na teret prihoda poreza na dodanu vrijednost, javnim vatrogasnim postrojbama, dobrovoljnim vatrogasnim društvima i vatrogasnim zajednicama.

(2) Sredstva ostvarena od povrata poreza na dodanu vrijednost mogu se koristiti samo za investicijsku izgradnju i nabavu opreme za obavljanje vatrogasne djelatnosti.

(3) Ministarstvo financija će u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti nalog o uvjetima i načinu ostvarenja prava na povrat poreza na dodanu vrijednost iz ovoga članka.

Članak 32.

(1) Plaćeni porez na dodanu vrijednost na uvoznu i u tuzemstvu nabavljenu opremu za tehnologijsko-istraživačke i znanstvenoistraživačke projekte u 2005. godini, vratit će se na teret prihoda od poreza na dodanu vrijednost, ovlaštenim znanstvenim ustanovama registriranim po posebnim propisima koje nisu upisane u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost.

(2) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa verificirat će projekte i izdati suglasnost za nabavu opreme koja služi za realizaciju projekata iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Znanstvene ustanove iz stavka 1. ovoga članka, na temelju suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka i računa o uvezenoj i nabavljenoj opremi, mogu za uvezenu opremu, odnosno opremu nabavljenu u tuzemstvu ostvariti pravo na povrat plaćenog poreza na dodanu vrijednost.

(4) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa dužno je Vladi tromjesečno dostavljati izvješće o nabavi opreme i visini utrošenih sredstava iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Ministarstvo financija će u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, u suglasnosti s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa, donijeti naputak o uvjetima i načinu ostvarenja prava na povrat poreza na dodanu vrijednost iz ovoga članka.

Članak 33.

Povrati poreza na dohodak po godišnjoj prijavi obveznicima poreza s područja posebne državne skrbi (prve, druge i treće skupine) te brdsko-planinskih područja vratit će se na teret prihoda poreza na dohodak koji pripada državnom proračunu.

Članak 34.

(1) Pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u razdjelu 025 – MINISTARSTVO FINACIJA odnose se na pomoći županijama te na pomoći općinama i gradovima prve i druge skupine na područjima posebne državne skrbi. Pomoći se osiguravaju u iznosu koji odgovara razlici između procijenjenog povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2004. godinu iz članka 33. ovoga Zakona koji preuzima državni proračun i sredstava na temelju kriterija iz ovoga članka Zakona.

(2) Pomoći županijama iz stavka 1. ovoga članka odnose se na ulaganja u razvojne programe županija, općina i gradova na njihovu području.

(3) Kriteriji za izračun i raspodjelu pomoći županijama jesu: broj stanovnika prema popisu iz 2001. godine, prosjek prihoda županijskog proračuna za 2003. godinu po stanovniku na razini države (državni prosjek) i prihodi županijskog proračuna za 2003. godinu po stanovniku županije, broj stanovnika RH (bez Grada Zagreba) po 1 km² površine RH (državni prosjek) i broj stanovnika pojedine županije 1 km² površine županije.

(4) Najmanje 75% pomoći iz stavka 2. ovoga članka županije raspodjeljuju na općine i gradove s njihova područja koji nisu izravno korisnici pomoći iz ovoga članka.

(5) Županijska skupština propisuje kriterije za raspodjelu dijela pomoći iz stavka 4. ovoga članka za namjene iz stavka 10. ovoga članka.

(6) Županijsko poglavarstvo dužno je do 30. ožujka 2005. donijeti raspored sredstava na općine i gradove iz stavka 4. ovoga članka te ga u roku 15 dana nakon donošenja dostaviti Ministarstvu.

(7) Pomoći općinama i gradovima iz stavka 1. ovoga članka odnose se na poticanje ulaganja u razvojne programe i racionalnost izvršenja funkcija općina i gradova.

(8) Kriteriji za izračun i raspodjelu pomoći općinama i gradovima iz stavka 1. ovoga članka jesu: broj stanovnika prema popisu iz 2001. godine, prosjek prihoda po stanovniku za 2003. godinu općina i gradova na razini države (državni prosjek), prosjek prihoda po stanovniku skupine (članak 4. i 5. Zakona o područjima posebne državne skrbi), odnosno pojedine općine i grada, broj stanovnika po 1 km² na razini I. i II. skupine područja posebne državne skrbi (skupinski prosjek) i broj stanovnika po 1 km² pojedine općine i grada, udio kapitalnih rashoda za kapitalne programe za 2003. godinu u ukupnim rashodima, racionalnost izvršenja funkcija sustava (broj zaposlenih, rashod po zaposlenom) i rashodi za funkcije grada (ispod 30.000 stanovnika) u 2003. godini.

(9) Županije iz stavka 1. ovoga članka mogu koristiti pomoći samo za ulaganja u kapitalne programe - Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (skupina 4 Računskog plana proračuna, osim za nabavu osobnih automobila - osnovni račun 42311 Osobni automobili).

(10) Općine i gradovi, iz stavka 1. ovoga članka, mogu koristiti pomoći samo za financiranje Rashoda za materijal i energiju (podskupinu 322 Računskog plana proračuna) i za ulaganja u kapitalne programe - Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (skupina 4 Računskog plana proračuna, osim za nabavu osobnih automobila - osnovni račun 42311 Osobni automobili).

(11) Na korisnike pomoći iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i odredbe o rashodima za zaposlene i o ostalim rashodima i naknadi troškova zaposlenima koje se odnose na korisnike Proračuna, a u skladu s člankom 96. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, br. 33/01,60/01,106/03).

(12) Županije, općine i gradovi koji su izravni korisnici pomoći ovoga članka dužni su tromjesečno izvještavati Ministarstvo o korištenju pomoći na propisanim obrascima.

(13) Općine i gradovi koji su korisnici pomoći iz stavka 4. ovoga članka dužni su tromjesečno izvještavati županiju o korištenju pomoći.

(14) Ako županija ne donese raspored sredstava iz stavka 4. ovoga članka, Ministarstvo će obustaviti doznaku pomoći na način i u roku koji propiše županija.

(15) Ako županije, općine i gradovi namjenski ne koriste odobrena sredstva pomoći i ne obavještavaju na način i u propisanom roku, Ministarstvo će im obustaviti doznaku pomoći.

(16) Županijama, općinama i gradovima koji kupuju dionice ili udjele u trgovačkom društvu suprotno članku 67. Zakona o proračunu (Narodne novine, 96/03) Ministarstvo će obustaviti doznaku pomoći.

V. KORIŠTENJE NAMJENSKIH PRIHODA, PRIMITAKA I DONACIJA

Članak 35.

(1) Obveze uplate namjenskih prihoda, primitaka, prava (dionica) i donacija ne odnose se na znanost, visoko obrazovanje, zdravstvene ustanove, pravosuđe, sustav izvršenja sankcija, na ustanove socijalne skrbi, ustanove kulture, na diplomatsko-konzularna predstavništva, robne zalihe i Ministarstvo pravosuđa.

(2) Nadležna ministarstva nadziru ostvarenje i trošenje prihoda iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Uplaćene, a manje planirane ili neplanirane donacije mogu se izvršavati po aktivnostima i/ili projektima za koje su namijenjeni, iznad iznosa utvrđenih u Proračunu.

(4) Ne planirane, a uplaćene pomoći i donacije mogu se koristiti prema naknadno utvrđenim aktivnostima i/ili projektima uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Članak 36.

(1) Prihodi od igara na sreću su namjenski prihodi Proračuna.

(2) Aktivnosti iz Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću mogu se izvršavati iznad iznosa utvrđenih Proračunom za 2005. godinu, do iznosa ostvarenih prihoda od igara na sreću utvrđenih Uredbom.

Članak 37.

Sredstva ostvarena od spomeničke rente uplaćena u Proračun koriste se za programe i aktivnosti za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara kod Ministarstva kulture.

VI. ODGODA PRIMJENE ODREĐENIH ODREĐABA ZAKONA O PRORAČUNU

Članak 38.

Kod planiranja Proračuna nisu se primijenile odredbe Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 96/03.), i to:

- članka 10. stavak 2. u dijelu koji se odnosi na posebni dio financijskog plana izvanproračunskih korisnika i plana razvojnih programa, te

- članci 26., 28. i 29.

VII. ODGODA NAPLATE POREZA I DOPRINOSA

Članak 39.

(1) Uz suglasnost Vlade ministar financija može na zahtjev obveznika javnih davanja odgoditi plaćanje ili odobriti obročnu otplatu dospjelih nenaplaćenih javnih davanja.

(2) Rok plaćanja može se odgoditi za jedan mjesec, a plaćanje u jednakim mjesečnim obrocima može se odobriti na rok od najduže deset mjeseci.

(3) Dužnik je obvezan redovito podmirivati tekuće obveze i za vrijeme odobrene odgode roka plaćanja ili plaćanja u obrocima.

(4) Ako se dužnik ne pridržava utvrđenih obveza, pokrenut će se ovršni postupak.

(5) Vlada će uz polugodišnje i godišnje izvješće o izvršenju Proračuna izvijestiti Hrvatski sabor o radnjama iz ovoga članka.

Članak 40.

(1) Ako se u tijeku izvršavanja Proračuna utvrdi da su sredstva Proračuna nepravilno korištena, korisniku će se umanjiti sredstva u visini nenamjenskog korištenja sredstava ili će se privremeno obustaviti isplata sredstava na stavkama s kojih su sredstva bila nenamjenski utrošena.

(2) Odluku o umanjenju i obustavi doznake sredstava donijet će ministar financija.

VIII. KAZNE NE ODREDBE

Članak 41.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba korisnika Proračuna:

1) ako u propisanom roku ne dostavi Državnoj riznici financijski plan, s razrađenim mjesečnim planom (članak 3.),

2) ako ne izvijesti Ministarstvo o otvaranju računa (članak 4. stavak 1.),

3) ako devizna sredstva ne uplati na poseban račun banke koju odredi Ministarstvo (članak 7.),

4) ako u roku ne dostavi rješenje o zasnivanju ili prestanku radnog odnosa zaposlenika (članak 9.),

5) ako sredstva isplati suprotno članku 10. ovoga Zakona,

6) ako invalidnine, naknade, socijalna davanja i druga osobna primanja poveća suprotno osnovici iz članka 17. ovoga Zakona,

7) ako prihode od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima ne uplaćuje u Proračun (članak 22.),

8) ako neophodne rashode isplaćuje iznad razine utvrđene člankom 27. stavkom 19. ovoga Zakona,

9) ako isplaćuje plaće i ostala materijalna prava suprotno članku 34. stavku 11. ovoga Zakona.

Članak 42.

(1) Uz novčanu kaznu iz članka 41. ovoga Zakona izreći će se i zaštitna mjera obustave daljnjih mjesečnih dodjela u slučajevima korištenja sredstava Proračuna protivno zakonu.

(2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka će trajati dok korisnik ne uskladi svoje poslovanje sa zakonom.

Članak 43.

(1) Ako ovlaštena osoba proračunskog nadzora u postupku provjere utvrdi radnje koje imaju obilježje prekršaja, podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom područnom uredu Porezne uprave.

(2) Ovlašteni službenik Porezne uprave vodi prvostupanjski postupak i donosi rješenje o prekršaju.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Visokom prekršajnom sudu.

Članak 44.

Glede žalbenog postupka, obnove postupka, zastare, plaćanja i prisilne naplate novčane kazne, primjenjuju se odredbe Općega poreznog zakona.

Članak 45.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama, a primjenjivat će se od 1. siječnja 2005.

**PRIJEDLOG ZAKONA
O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2005. GODINU**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavak 4. podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 41/01 - pročišćeni tekst).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI
ZAKONOM TE POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA**

Državni proračun Republike Hrvatske za 2005. godinu izrađen je prema odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 96/03), Uredbe o računovodstvu proračuna (Narodne novine, br. 96/94 i 108/96) i Pravilnika o računovodstvu i računskom planu proračuna (Narodne novine, br. 98/94, 15/96, 94/98, 165/98 i 62/99).

Naime, člankom 6. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 96/03) propisano je da se uz državni proračun donosi zakon o izvršavanju državnog proračuna, kojim se uređuje struktura prihoda i primitaka te rashoda i izdataka proračuna i njegovo izvršavanje, opseg zaduživanja i jamstava države, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, upravljanje javnim dugom te financijskom i nefinancijskom imovinom, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, pojedine ovlasti Vlade i predsjednika Vlade, odnosno poglavarstva i predsjednika poglavarstva, Ministarstva financija i ministra financija u izvršavanju proračuna za pojedinu godinu, kazne za neispunjavanje obveza te druga pitanja u izvršavanju proračuna.

Zakonom o proračunu, uz ostalo, propisan je postupak izrade, predlaganja, donošenja i izvršavanja državnoga proračuna kao temeljnog akta za utvrđivanje i podmirivanje državnih izdataka i drugih javnih izdataka koji su neophodni za ostvarivanje prava i dužnosti korisnika državnoga proračuna. Nadalje, propisano je da se proračunom ne mogu ustanovljivati ni povećavati prava i obveze proračunskih korisnika ako ta prava i obveze nisu zakonom utvrđeni.

U skladu s tim, Državni proračun Republike Hrvatske za 2005. godinu sastoji se od Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja te od Posebnog dijela Proračuna u kojem su proračunska sredstva raspoređena korisnicima Proračuna po skupinama i podskupinama računa te po stavkama.

Budući da su spomenutim propisima utvrđena temeljna prava i obveze proračunskih korisnika koje nastaju u postupku planiranja, izrade, donošenja, izvršavanja i revizije državnog proračuna, ovim se Zakonom utvrđuje izvršavanje Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2005. godinu, opseg zaduživanja i jamstava države, upravljanje javnim dugom te financijskom i nefinancijskom imovinom, poticajne mjere u gospodarstvu, korištenje namjenskih prihoda i primitaka, odgoda primjene propisa, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, pojedine ovlasti Vlade Republike Hrvatske, predsjednika Vlade, Ministarstva financija i ministra financija u izvršavanju Proračuna, kazne za neispunjavanje obveza te druga pitanja u izvršavanju Proračuna.

U skladu s navedenim, ovim se zakonom uređuju:

- prava i obveze korisnika proračunskih sredstava glede njihova namjenskog korištenja,
- ovlast Vlade Republike Hrvatske za zaduživanje i izdavanje obveznica na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala,
- ovlast Vlade Republike Hrvatske da može davati stanovita jamstva,
- neprimjenjivanje određenih propisa u 2005. godini,
- korištenje Proračunske zalihe,
- način doznačivanja proračunskih sredstava planiranih za određene izdatke u Proračunu,
- upravljanje državnom imovinom,
- upravljanje dugovima,
- poticajne mjere u gospodarstvu,
- korištenje namjenskih prihoda i primitaka,
- odgoda primjene propisa,
- novčane kazne zbog povreda odredaba ovoga Zakona te nadležnost za donošenje rješenja o prekršaju.

Predložena rješenja omogućuju redovito izvršavanje prava i obveza proračunskih korisnika u skladu s makroekonomskom politikom i financijskim mogućnostima Državnoga proračuna u 2005. godini.

III. OCJENA SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Financijska sredstva za provedbu ovoga Zakona osigurat će se iz poreznih i neporeznih prihoda, domaćih i inozemnih potpora i zaduživanja te iz drugih prihoda koji su posebnim propisima utvrđeni kao izvori prihoda državnog proračuna Republike Hrvatske.

Obrazloženje

U članku 1. Zakona uređuju se prihodi, primitci, rashodi i izdatci Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2005. godinu i njegovo izvršavanje, opseg zaduživanja i jamstava države, upravljanje javnim dugom te financijskom i nefinancijskom imovinom, poticajne mjere u gospodarstvu, korištenje namjenskih prihoda i primitaka, odgoda primjene propisa, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, pojedine ovlasti Vlade Republike Hrvatske, predsjednika Vlade, Ministarstva financija i ministra financija u izvršavanju Proračuna, kazne za neispunjavanje obveza te druga pitanja u izvršavanju Proračuna.

U člancima 2. i 3. propisuje se upravljanje приходima i rashodima proračunskih korisnika i načinu utvrđivanja i izvršavanja financijskih planova proračunskih korisnika koji su raspoređeni u Posebnom dijelu Proračuna.

U članku 4. utvrđuje se obveza korisnika Proračuna u pogledu otvaranja računa u poslovnoj banci što je određeno člankom 62. Zakona o proračunu, te da Ministarstvo financija može povlačiti raspoloživa sredstva korisnika radi održavanja tekuće likvidnosti Proračuna.

U članku 5. propisuju se ovlaštenja glede raspolaganja sredstvima proračunske zalihe (Vlade Republike Hrvatske, predsjednika Vlade i ministra financija).

U članku 6. utvrđena je obveza objave rasporeda novca na temelju Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, br. 199/03, 30/04 i 136/04), a u vezi sa člankom 48. Zakona o proračunu, prema kojemu se sredstva raspoređuju na novog korisnika ili na proračunsku zalihu u slučaju da u toku proračunske godine dođe do promjene korisnika Proračuna ili njihove nadležnosti o čemu odluku donosi Vlada Republike Hrvatske.

U članku 7. uređuje se pitanje uplaćivanja deviznih sredstava, otvaranjem deviznih računa te trošenje deviznih sredstava korisnika Proračuna u toku proračunske godine.

U članku 8. Zakona propisuje se obveza povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda u Proračun uplatiteljima na teret tih prihoda. Naime, prema Zakonu o sudskim pristojbama nadležni sud zahtjev sa mišljenjem o povratu sudske pristojbe dostavlja Poreznoj upravi mjesta prebivališta odnosno sjedišta obveznika plaćanja sudske pristojbe. Stoga se u stavku 2. ovoga članka regulira da rješenje o povratu sudske pristojbe donosi Porezna uprava na čijem je području obveznik plaćanja sudske pristojbe. Na ovaj se način pojednostavljuje i smanjuje trošak postupka povrata sudske pristojbe.

U članku 9. utvrđena je obveza dostave rješenja o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika koji se financiraju iz sredstava Proračuna.

U članku 10. Zakona propisano je da se sredstva za ostala materijalna prava isplaćuju korisnicima Proračuna prema kolektivnim ugovorima i sporazumima između Vlade i sindikata u slučaju kada ovim Zakonom nije drugačije propisano.

U članku 11. daje se Vladi ovlaštenje da donese odluku o visini dnevnica za službena putovanja u zemlji i inozemstvu radi isplate naknade korisnicima Proračuna kada ostvaruju pojedina prava iz te odluke.

Člankom 12. propisuju se mjere ograničenja zaduživanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s ovlaštenjem propisanim člankom 86. stavak 7. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 96/03).

Stavkom 1. ovoga članka propisano je da se Vladi daje ovlaštenje da daje suglasnost za zaduženje jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave pod uvjetom da je u 2004. godini ostvarila prihode poslovanja iznad rashoda poslovanja što se dokazuje u Izveštaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2004. godine obrascu PR-RAS određene jedinice. Prema financijskim podacima procjenjuje se da ovaj uvjet ne bi moglo ispuniti oko 10% jedinica lokalne samouprave, pod uvjetom da ispunjavaju uvjet iz članka 106. do 108. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 96/03).

Stavkom 2. ovoga članka utvrđena je kvota do koje se prema zakonu Vladi Republike Hrvatske daje ograničenje za davanje suglasnosti za zaduživanje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2005. godini, a koja iznosi 2% ukupnih ostvarenih prihoda poslovanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazanih u financijskim izvještajima o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2004. godine u obrascu PR-RAS.

Navedeno je propisano zbog onih jedinica koje svojim redovitim prihodima poslovanja nisu u mogućnosti financirati osnovne rashode poslovanja, a istovremeno se zadužuju za ulaganja u dugotrajnu nefinancijsku imovinu iznad vlastitih fiskalnih mogućnosti, pa ne mogu izvršavati redovne tekuće rashode ni otplatu kredita, već traže pomoć od države (proračunske zalihe).

Od mjera ograničenja iz stavka 2. izuzete su općine, gradovi i županije koje su dobile suglasnost Vlade Republike Hrvatske za zaduženje do 31. prosinca 2004. godine ali nisu iskoristile sredstva u 2004. godini, te općine i gradovi koji su na području posebne državne skrbi te jedinice lokalne samouprave koje ostvaruju kreditna sredstva za nabavu nefinancijske imovine iz sredstava Fonda za regionalni razvoj i Fonda za razvoj i zapošljavanje. To praktično znači da se u masu sredstava od 2% za davanje suglasnosti za zaduženje ne uključuju suglasnosti za navedene korisnike.

Prema odredbama stavka 4. ovoga članka jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su u 2004. godini dobile suglasnost za zaduženje a koju nisu koristile u 2004. godini (subjekti iz točke 1. stavka 3. ovoga članka), ne mogu povećavati planirane primitke od zaduživanja iznad iznosa planiranog u svojem planu proračuna za 2005. godinu (donesenom u skladu sa člankom 32. Zakona o proračunu tj. objavljenom u službenom glasilu do 1. siječnja 2005.).

Člankom 13. propisano je da će se sredstva za povrat mirovinskog i zdravstvenog doprinosa koja su uplaćena za osiguranike prema članku 23. Zakona o obnovi i razvoju Grada Vukovara (Narodne novine, br. 44/01), vratiti poslodavcima sa sjedištem odnosno s prebivalištem na području Grada Vukovara na teret doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje te povrat posebnog doprinosa za ozljede na radu i profesionalne bolesti propisane člankom 71. stavak 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju.

U članku 14. propisano je da se korisnicima proračuna osiguravaju sredstva samo za obvezna osiguranja na objektima plovila, letilica i automobila i sredstva za osiguranje službenika i namještenika od posljedica nesretnog slučaja te da se korisnicima nadoknađuje šteta na imovini koju koriste proračunski korisnici.

U članku 15. propisano je da će se sredstva za obveze Republike Hrvatske, prema Zakonu o zdravstvenom osiguranju, izvršavati za namjene koje su utvrđene u članku 68. Zakona o zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 94/01).

Člankom 16. uređuje se da se u proračunu osiguraju sredstva za obveze utvrđene Zakonom o zdravstvenoj zaštiti stranaca i Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

U članku 17. propisana je osnovica za obračun naknada i drugih primanja koja su utvrđena posebnim propisima za koja se sredstva planiraju u državnom proračunu. Primjenom propisane osnovice utvrđivat će se visina obračuna i isplate naknada i drugih primanja, neovisno o tome kako je taj obračun utvrđen posebnim propisima.

U članku 18. propisana je visina naknada plaća za vrijeme korištenja dodatnog porodnog dopusta, posvojiteljskoga dopusta i skraćenog radnog vremena do određene dobi djetetova života, te visina naknade za opremu novorođenog djeteta, a prema odredbama Zakona o radu i Zakona o zdravstvenom osiguranju.

U članku 19. propisuje se da će se sredstva planirana u Proračunu za potpore udrugama od interesa za Republiku Hrvatsku koristiti prema posebnoj Odluci o mjerilima za određivanje udruga čija je djelatnost od interesa za Republiku i financijskoj potpori udrugama iz sredstava državnog proračuna (Narodne novine, br. 86/98).

U članku 20. propisuje se da korisnik koji stječe nekretninu mora pripremiti zemljišnoknjižni prijedlog i poslati ga Državnom odvjetništvu u roku 30 dana nakon stjecanja ako zakonom nije određeno drukčije, te da Državno odvjetništvo podnosi zemljišnoknjižni prijedlog nadležnom sudu.

U članku 21. propisuje se da je za besplatno stjecanje sredstava, kojih bi vlasništvo ili uporaba prouzročilo nove troškove, potrebna suglasnost Ministarstva financija te da Državno odvjetništvo može podnijeti zemljišnoknjižni prijedlog o upisu nekretnine jedino ako je prijedlogu priložena suglasnost Ministarstva financija.

U članku 22. slobodnim novčanim sredstvima na računu Proračuna upravlja ministar financija. Ona moraju biti uložena tako da su na raspolaganju za slučaj da ih treba upotrijebiti za namjene koje su predviđene u Proračunu. Prihodi od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima uplaćuju se u Proračun.

U članku 23. propisuje se da Republika Hrvatska postaje suvlasnikom pravnih osoba razmjerno dijelu uložених proračunskih sredstava i ta se imovina upisuje u evidenciju korisnika proračuna i Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom o čemu se dostavljaju podaci Ministarstvu financija.

U članku 24. dano je ovlaštenje Vladi Republike Hrvatske da se može zadužiti na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala radi financiranja proračunskih obveza u 2005. te da za to može koristiti obveznice, kredite i kratkoročne vrijednosne papire i Ministarstvu financija da sklapa ugovore sa Hrvatskom autocestom d.o.o. o mogućnosti ostvarivanja povoljnijih uvjeta za zaduživanje radi financiranja programa i aktivnosti Hrvatskih autocesta d.o.o.

U članku 25. uređuje se visina državnog duga u 2005. godini koja ne može iznositi više od 50% od ukupnog bruto domaćeg proizvoda u 2005. godini, a imajući u vidu visinu postojećeg duga kao i činjenicu mogućih zaduženja u 2005. godini.

U članku 26. propisano je da mjenice na teret Proračuna može izdavati samo ministar financija, a ne i drugi čelnici tijela državne vlasti koja se financiraju iz sredstava Proračuna. Kontrolu i praćenje izvršavanja Proračuna i nastanka obveza obavljat će sustav Državne riznice.

U članku 27. Zakona propisuje se ovlaštenje Vladi za davanje financijskih i činidbenih jamstava i godišnja visina tih jamstava te uvjeti, načini i postupci izdavanja državnih jamstava i naplate duga s osnove jamstva.

U članku 28. Zakona, a u skladu sa člankom 94. Zakona o proračunu propisano je da pravne osobe u većinskom ili neizravnom državnom vlasništvu moraju tražiti suglasnost Vlade Republike Hrvatske ako vrijednost kreditnog posla s inozemstvom ili davanja jamstava prelazi iznos preko 7,5 milijuna kuna.

Člankom 29. Zakona propisuje se visina sredstava koja se osigurava u Proračunu radi financiranja Hrvatske banke za obnovu i razvitak u dijelu koji se odnosi na temeljni kapital, subvenciju kamata i udio u kreditima.

Člankom 30. propisuje se da se u Proračunu planiraju sredstva za državne potpore na temelju propisa i godišnjih planova nadležnih ministarstava te da će se doznaka tih sredstava pravnim i fizičkim osobama obustaviti ako te osobe do podnošenja zahtjeva nisu izvršile svoje obveze prema državi s osnove poreza, carine i drugih davanja.

Člankom 31. propisuje se povrat poreza na dodanu vrijednost javnim vatrogasnim postrojbama, vatrogasnim zajednicama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima, po računima plaćenim za nabavku opreme, materijala i usluga za obavljanje njihove djelatnosti radi provede odredaba članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vatrogastvu (Narodne novine, br. 117/01).

Člankom 32. propisano je da se uplaćeni porezi za nabavljenu opremu za tehnologijskoistraživačke i znanstvenoistraživačke projekte u 2005.godini vraćaju na teret tih prihoda znanstvenim ustanovama koje obavljaju navedenu djelatnost. Radi provedbe ovoga članka Ministarstvo financija uz suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa donijet će naputak o načinu povrata toga prihoda.

Članak 33. Ovim se člankom propisuje da će se iz Državnog proračuna vršiti povrat poreza na dohodak po godišnjoj prijavi poreznim obveznicima s područja posebne državne skrbi (prve, druge i treće skupine) te brdsko-planinskih područja umjesto općina, gradova i županija.

Država će na teret poreza na dohodak koji pripada državi vršiti povrat poreza na dohodak građanima obveznicima s područja posebne državne skrbi i to: umjesto 111 općina i gradova (I. i II. skupina područja posebne državne skrbi), umjesto 69 općina posebne državne skrbi III skupine, umjesto 45 općina koje imaju status brdsko planinskih područja kao i umjesto 20 županija za građane na navedenim područjima u iznosu koji se je za devet mjeseci o. g. ostvaren u visini od oko 348,2 milijuna kuna.

Prema procjenama ocjenjuje se da će svota povrata bitno premašiti svotu osiguranih pomoći iz Državnog proračuna za 2005. godinu, ne samo zbog dvostrukog obuhvata jedinica umjesto kojih država vrši povrate već i zbog znatnog porasta ostvarenja poreza na dohodak na području jedinica I i II skupine posebne državne skrbi.

Članak 34. Ovim člankom se propisuju kriteriji za utvrđivanje visine pomoći županijama, gradovima i općinama s područja I. i II. skupine posebne državne skrbi na kojoj prema popisu iz 2001. godine u 111 općina i gradova živi 889.661 stanovnika od čega na području naselja koja imaju status posebne državne skrbi živi 482.084 stanovnika

Naime, prema članku 33. ovoga zakona umjesto iz općinskih, gradskih i županijskih proračuna, povrati poreza na dohodak obveznicima s područja posebne državne skrbi (I., II. i III.) te brdsko-planinskih područja isplaćivat će na teret državnog proračuna za 2005. godinu

U Državnom proračunu RH za 2005. godinu u razdjelu Ministarstva financija planira se osigurati razlika između procijenjenog povrata poreza na dohodak, koji će se vraćati na teret državnog proračuna izravno građanima, i planiranog iznosa pomoći temeljem ovim zakonom utvrđenih kriterija, a zbog preuzimanja povrata poreza na dohodak iz članka 34. ovoga Zakona.

Pomoći županijama odnose se na ulaganja u razvojne programe županija, općina i gradova na njihovu području.

Kao kriteriji za izračun i raspodjelu pomoći županijama korišteni su: fiskalni kapacitet županije i gustoća naseljenosti. Za izračun fiskalnog kapaciteta korišteni su pokazatelji i mjerila i to broj stanovnika prema popisu iz 2001. godine, prosjek prihoda županijskog proračuna za 2003. godinu po stanovniku na razini države (državni prosjek) i prihodi županijskog proračuna za 2003. godinu po stanovniku županije, a za gustoću naseljenosti : broj stanovnika RH (bez Grada Zagreba) po 1 km² površine RH (državni prosjek) i broj stanovnika pojedine županije po 1 km² površine županije. U izračunu pomoći kao ukupni prihodi pojedine županije grada i općine korišteni su njihovi ukupni prihodi za 2003. umanjeni za pomoći, primitke od financiranja i prihode za decentralizirane funkcije za 2003. godinu.

Sredstva u svoti od 71,8 milijuna kuna pomoći za ulaganja u kapitalne programe i za financiranje rashoda za materijal i energiju (skupina računa 322 Računskog plana proračuna) (samo za općine i gradove) raspodjeljuju se na slijedeći način:

- 40,0 milijuna kuna za 13 županija, ostale 7 županije neće dobiti pomoći iz DP jer ne zadovoljavaju zakonske kriterije, već će dobiti samo sredstva neizravno putem povrata
- 31,8 milijuna kuna za 51 općina i gradova, ostalih 60 će dobiti neizravno putem povrata poreza građanima koje bi morali vraćati iz svoga proračuna jer je procjena povrata veća nego što bi dobili temeljem kriterija.

Najmanje 75% iznosa dobivene pomoći temeljem navedenih kriterija županije trebaju raspodijeliti na općine i gradove sa njihova područja koji nisu izravno korisnici pomoći iz Državnog proračuna na temelju ovoga članka zakona, s tim da županije propisuju i kriterije za raspodjelu navedenog dijela pomoći.

Županijsko poglavarstvo dužno je do 30. ožujka 2004. godine donijeti raspored sredstava na općine i gradove sa njihova područja i dostaviti ga Ministarstvu financija u roku od 15 dana nakon donošenja.

Raspored pomoći općinama i gradovima rezultat je primjene Zakona o područjima posebne državne skrbi, odnosno klasifikacija općina i gradova po skupinama iz Zakona.

Osnova za utvrđivanje svote pomoći općina i gradova jest status općine odnosno grada u I. skupini ili II. skupini Zakona i financijski i demografski pokazatelji jedinica lokalne samouprave na području posebne državne skrbi te struktura rashoda proračuna.

U državnom proračunu za 2005. godinu planirana je svota sredstava pomoći za 51 jedinicu lokalne samouprave prve i druge skupine u iznosu od 31.858.770 kuna. Sredstva pomoći utvrđena su prema zakonskim kriterijima i čine razliku nakon procijenjenog iznosa povrata poreza na dohodak od 212.965.050 kuna koji umjesto proračuna tih jedinica vraća država.

Kriteriji za pomoći općinama i gradovima jesu: fiskalni kapacitet, gustoća naseljenosti, udio kapitalnih rashoda za kapitalne programe za 2003. godinu u ukupnim rashodima, racionalnost izvršenja funkcija sustava (broj zaposlenih, rashod po zaposlenom) i rashodi za funkcije grada ispod 30.000 stanovnika u 2003. godini.

Mjerila i pokazatelji za izračun pomoći gradovima i općinama jesu broj stanovnika za naselja općine odnosno grada na područjima posebne državne skrbi, površina općine odnosno grada (u km²), proračunski prihodi općine odnosno grada (umanjeni za pomoći, primitke od financiranja i prihode za decentralizirane funkcije ostvareni u 2003., određeni proračunski rashodi (bez pozajmljivanja) izvršeni u 2003. (po ekonomskoj klasifikaciji) i to: za racionalnost funkcioniranja - broj zaposlenih i iznos sredstava za zaposlene u tijelima, rashodi za nefinancijsku imovinu tj. kapitalni izdaci, izvršeni materijalni rashodi za funkcije grada za gradove ispod 30.000 stanovnika.

Sredstva za korekciju fiskalnog kapaciteta za općinu ili grad iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se tako da se u izračun uzimaju: prosječni prihod po stanovniku za promatranu skupinu, prosječni prihod po stanovniku općina i gradova na razini države (državni prosjek), prihod po stanovniku pojedine općine ili grada, odnos prosječnog prihoda po stanovniku općina i gradova na razini države i prosječnog prihoda po stanovniku skupine I. ili II., broj stanovnika odnosno općine ili grada (za I. skupinu ukupan broj stanovnika, a za II. skupinu broj stanovnika u naseljima posebne državne skrbi).

Poticajna sredstva za rashode za nefinancijsku imovinu za općinu ili grad utvrđuju se tako da se u izračun uzme: prosječni prihod po stanovniku za promatranu skupinu, prosječni prihod po stanovniku općina i gradova na razini države (državni prosjek), prihod po stanovniku promatrane općine ili grada, udio rashoda za nefinancijsku imovinu u ukupnim rashodima općine ili grada, broj stanovnika promatrane općine ili grada (za I. skupinu ukupan broj stanovnika, a za II. skupinu broj stanovnika u naseljima posebne državne skrbi).

Sredstva racionalnosti rashoda za zaposlene općine ili grada utvrđuju se tako da se u izračun uzima: prosječni rashod po zaposlenom (plaća i doprinosi) u tijelima općina i gradova na razini države, broj zaposlenih prema broju stanovnika, rashod po zaposlenom u pojedinoj općini ili gradu.

Sredstva za pokrivanje funkcija grada ispod 30.000 stanovnika utvrđuju se tako da se u izračun uzimaju: rashodi za funkcije grada po stanovniku, prosječni rashodi za funkcije grada po stanovniku na razini države, prosječna veličina grada promatrane skupine (obzirom na broj stanovnika), broj stanovnika odnosnog grada (za I. skupinu ukupan broj stanovnika, a za II. skupinu broj stanovnika u naseljima posebne državne skrbi) i koeficijent veličine grada.

Sredstva za valoriziranje gustoće naseljenosti utvrđuju se tako da se u izračun uzima prosječan broj stanovnika po 1 km² na razini promatrane općine odnosno grada i prosječan broj stanovnika po 1 km² na razini I. i II. skupine općina i gradova na području posebne državne skrbi (njih 111).

Ovim člankom zakona utvrđuje se namjena pomoći iz državnog proračuna za koju se pomoći mogu koristiti. Županije mogu koristiti pomoći samo za ulaganja u kapitalne programe - rashode za nabavu nefinancijske imovine (skupina 4 Računskog plana proračuna, osim za nabavu osobnih automobila osnovni račun - 42311).

Na županije, općine i gradove, korisnike ovih pomoći, primjenjuju se odredbe o rashodima za zaposlene i o ostalim rashodima i naknadi troškova zaposlenima koje se odnose na korisnike Proračuna.

Županije, općine i gradovi koji su izravni korisnici pomoći iz ovoga članka dužni su tromjesečno izvještavati Ministarstvo financija o korištenju pomoći iz ovoga članka.

Općine i gradovi koji su korisnici pomoći koje im rasporedi županija, dužni su tromjesečno izvještavati svoju županiju o korištenju pomoći.

Ako županija ne donese raspored sredstava općinama i gradovima sa svojega područja (koji nisu izravni korisnici pomoći izravnanja iz Državnog proračuna za 2005. godinu), Ministarstvo financija će joj obustaviti doznaku pomoći iz Državnog proračuna za 2005. godinu.

Ministarstvo financija obustavit će doznaku pomoći ako županije, općine i gradovi ne obavještavaju u propisanom roku, namjenski ne koriste odobrena sredstva pomoći ili ako kupuju dionice ili udjele u trgovačkom društvu (protivno članku 67. Zakona o proračunu).

Na korisnike pomoći ovoga članka primjenjuju se i odredbe o rashodima za zaposlene i o ostalim rashodima i naknadi troškova zaposlenima koje se odnose na korisnike Proračuna, a u skladu s člankom 96. Zakona o jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 31/01...)

Člankom 35. propisano je korištenje namjenskih prihoda i primitaka na način da nema obveze uplate tih prihoda, primitaka i donacija u sustavu znanosti, visokog obrazovanja, zdravstva, izvršenju sankcija, socijalne skrbi, kulture, diplomatsko-konzularnih predstavništva i robnih zaliha. Pored toga, zakonskom odredbom propisuje se mogućnost trošenja sredstava iznad planiranih donacija za aktivnosti i/ili projekte iznad iznosa koji su utvrđeni u Proračunu.

Člankom 36. propisuje se da su prihodi od igara na sreću namjenski prihodi Proračuna i koriste se za aktivnosti iz Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću (Narodne novine, br. 68/03 – u daljnjem tekstu: Uredba) i mogu se izvršavati iznad iznosa utvrđenih Proračunom za 2005. godinu, do iznosa ostvarenih prihoda od igara na sreću utvrđenih Uredbom.

Člankom 37. propisano je da sredstva ostvarena od spomeničke rente uplaćena u Proračun, a radi provedbe Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine, br. 69/99, 151/03 i 157/03) koriste se za programe i aktivnosti za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara kod Ministarstva kulture.

Člankom 38. propisuje se odgoda primjene odredbe članka 10. stavak 2. u dijelu koji se odnosi na plan razvojnih programa te odredbe članaka 26., 28. i 29. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 96/03).

Naime, odredbama ovoga članka odgađaju se primjene odredaba Zakona o proračunu zbog slabe opremljenosti i educiranosti korisnika proračuna za provedbu spomenutih zakonskih odredaba u 2005. godini.

Člankom 39. regulira se način i postupak odgode odnosno obročne otplate poreza i doprinosa poreznih obveznika u 2005. godini.

Člankom 40. Ovim se člankom propisuje obustava doznake sredstava proračunskim korisnicima koji sredstva planirana u proračunu nenamjenski koriste, o čemu odluku donosi ministar financija.

Člankom 41. propisano je izricanje novčane kazne i zaštitne mjere u skladu sa Zakonom o proračunu i Zakonom o prekršajima, a imajući u vidu težinu i posljedice koje nastaju činjenjem navedenih prekršaja.

Člankom 42. propisano je izricanje zaštitne mjere kako bi se onemogućilo nezakonito korištenje sredstava Proračuna, odnosno ta bi se sredstva morala vratiti u državni proračun ako se budu nezakonito koristila.

Člankom 43. propisuje se da ovlaštena osoba proračunskog nadzora u postupku provjere utvrđuje radnje koje imaju obilježje prekršaja i podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom područnom uredu Porezne uprave.

Ovlašteni službenik Porezne uprave vodi prvostupanjski postupak i donosi rješenje o prekršaju iz članka 41. ovoga Zakona.

Člankom 44. propisuje se da se u pogledu žalbenog postupka, obnove postupka, zastare, plaćanja, prisilne naplate i odgode plaćanja novčane kazne te vođenja prekršajnog postupka primjenjuju odredbe Općeg poreznog zakona.

Ovakva rješenja u pogledu navedenih pravnih instituta sadrže porezni, carinski i drugi propisi kojima su utvrđena javna davanja, pa se i u slučaju primjene tih instituta propisuje upućujuća norma i u ovom Zakonu.

Člankom 45. propisano je da ovaj Zakon stupa na snagu s danom objave u Narodnim novinama, jer je odredbom u Državnom proračuna Republike Hrvatske za 2005. propisano da Proračun stupa na snagu također danom objave u Narodnim novinama.